(อม.๓๔) คำพิพากษา

คดีหมายเลขดำที่ อม. ๒๒/๒๕๖๕ คดีหมายเลขแดงที่ อม. ๖/๒๕๖๖

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

วันที่ ๘ เดือน มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๖

ระหว่าง { คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ผู้ร้อง นายเอนก นาควิจิตร ผู้ถูกกล่าวหา

เรื่อง การแสดงบัญชีรายการทรัพย์สินและหนี้สิน

ผู้ร้องยื่นคำร้องและแก้ไขคำร้องขอให้วินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาเป็นเลขานุการนายกองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์จงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง ขอให้เพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหา และลงโทษตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑, ๑๑๔ วรรคสอง (๑) และ ๑๖๗

ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ

พิเคราะห์คำร้องประกอบเอกสารท้ายคำร้อง และคำให้การของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ เมื่อวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗ ตามคำสั่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ที่ ๒๕๘/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๗

ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ต่อมาผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๓ มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดง รายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกกล่าวหายื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง โดยไม่ยื่นหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริง ของทรัพย์สินและหนี้สิน ได้แก่ บัญชีเงินฝาก ๙ รายการ สำเนาทะเบียนรถยนต์ ๒ รายการ ภาพถ่ายสีทรัพย์สินอื่น ๔ รายการ ได้แก่ แหวน ๒ วง สร้อยคอทองคำ ๑ เส้น พระเลี่ยมทอง ๓ องค์ และอาวุธปืน ๕ กระบอก และสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา (ภ.ง.ด.๙๐/๙๑) ในรอบปีภาษี ๒๕๖๒ ของผู้ถูกกล่าวหาและคู่สมรส ผู้ร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการ ยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ มีหนังสือแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปรับทราบข้อกล่าวหา และมีหนังสือส่งบันทึกแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ตามที่ผู้ถูกกล่าวหาระบุไว้ในบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง แต่ไปรษณีย์ส่งคืนผู้ฝาก ระบุเหตุขัดข้องว่าบ้านปิด ไม่มารับภายในกำหนด ผู้ร้องจึงใช้โทรศัพท์สำนักงาน ป.ป.ช. จังหวัดเพชรบูรณ์ หมายเลข ๐ ๕๖๗๒ ๕๕๑๔ ติดต่อไปยังผู้ถูกกล่าวหา ที่โทรศัพท์เคลื่อนที่หมายเลข ๐๙ ๒๘๗๙ ๕๔๕๕ เพื่อแจ้งให้ทราบว่ายังดำเนินการยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไม่ถูกต้องครบถ้วน เป็นการจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินพร้อมเอกสารประกอบ และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สิน หรือหนี้สิน ผู้ถูกกล่าวหารับทราบแล้วว่ายังดำเนินการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน ไม่ถูกต้องครบถ้วนและนัดหมายว่าจะดำเนินการให้ครบถ้วนถูกต้องภายในวันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๖๔ แต่เมื่อครบกำหนด ผู้ถูกกล่าวหายังคงเพิกเฉย

มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สิน และเอกสารประกอบต่อผู้ร้องและมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ หรือไม่ เห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหา ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ จึงเป็นผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔ มีหน้าที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อผู้ร้องเมื่อพ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๐๒ (๙) และมาตรา ๑๐๕ และประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง กำหนดตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น และสมาชิกสภาท้องถิ่นขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องยื่นบัญชีทรัพย์สินและหนี้สินตามมาตรา ๑๐๒ (๙) พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งการยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินต่อผู้ร้องเป็นหน้าที่สำคัญของผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย โดยเคร่งครัด อันเป็นมาตรการในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สิน เพื่อป้องปรามผู้ใช้อำนาจรัฐโดยมิชอบ องค์คณะผู้พิพากษาโดยมติเสียงข้างมาก เห็นว่า เมื่อผู้ถูกกล่าวหาเคยยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีเข้ารับตำแหน่งแล้ว ย่อมเป็นการแสดงว่าผู้ถูกกล่าวหา ทราบถึงรายละเอียดและที่มาแห่งทรัพย์สินของตนและทราบว่าตนมีหน้าที่ที่จะต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน และหนี้สินและเอกสารประกอบให้ถูกต้องครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด แม้ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นบัญชี แสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด แต่กลับไม่ยื่นเอกสารประกอบบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้องให้ครบถ้วนถูกต้อง ทำให้ผู้ร้องไม่อาจตรวจสอบความถูกต้องของบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาได้ ้ มีผลเช่นเดียวกับการไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง อีกทั้งผู้ร้องเคยมีหนังสือแจ้งเตือน ให้ผู้ถูกกล่าวหาดำเนินการให้ถูกต้องครบถ้วนภายในเวลาที่ผู้ร้องกำหนด และผู้ร้องยังโทรศัพท์ แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบอีกทางหนึ่งด้วย ผู้ถูกกล่าวหารับทราบและนัดหมายที่จะเข้ามาดำเนินการ แต่กลับเพิกเฉยและไม่ชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา แต่อย่างใด ประกอบกับผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ พฤติการณ์แห่งคดีมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าผู้ถูกกล่าวหามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินและหนี้สินนั้น ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินและเอกสารประกอบต่อผู้ร้อง กรณีพ้นจากตำแหน่งเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ มีผลให้ผู้ถูกกล่าวหา ต้องถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตลอดไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง วรรคสอง และการกระทำของผู้ถูกกล่าวหา ยังเป็นความผิดฐานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ ด้วย

พิพากษาว่า ผู้ถูกกล่าวหาจงใจไม่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อผู้ร้อง และมีพฤติการณ์อันควรเชื่อได้ว่ามีเจตนาไม่แสดงที่มาแห่งทรัพย์สินหรือหนี้สิน กรณีพ้นจากตำแหน่ง เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพชรบูรณ์ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๑๔ วรรคสอง (๑) ให้เพิกถอน สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาตลอดไป ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๘๑ วรรคหนึ่งและวรรคสอง กับมีความผิด ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๖๗ จำคุก ๒ เดือน และปรับ ๘,๐๐๐ บาท ผู้ถูกกล่าวหาให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๗๘ คงจำคุก ๑ เดือน และปรับ ๔,๐๐๐ บาท ไม่ปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้รอการลงโทษไว้มีกำหนด ๑ ปี ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๖ ไม่ชำระค่าปรับ ให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๘, ๓๐.

นายภพพิสิษฐ สุขะพิสิษฐ์

นายนพรัตน์ สี่ทิศประเสริฐ นางนวลทิพย์ ฉัตรชัยสกุล

นายกัมปนาท วงษ์นรา นายเมธี ประจงการ

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์ นายกำพล ษมาคุณากร

นายสมยศ เข็มทอง นายวิวรรต นิ่มละมัย